

Mètodes i Tècniques per a la Recerca Històrica

Codi: 100373

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500241 Arqueologia	OT	3	0
2500241 Arqueologia	OT	4	0
2500501 Història	OB	2	0

Professor/a de contacte

Nom: Miquel Torras Cortina

Correu electrònic: Miquel.Torras@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Altres indicacions sobre les llengües

Català

Equip docent

Montserrat Jiménez Sureda

José Jaime Puy Juanico

Prerequisits

Llegir i entendre correctament el català i el castellà.

Objectius

Fer recerca històrica requereix el domini d'uns mètodes i unes tècniques específics, sense els quals aquest propòsit resulta irrealitzable. L'assignatura és de caràcter pràctic i vol proporcionar als estudiants, per una banda les orientacions indispensables de caràcter genèric sobre què consisteix la recerca històrica i per altra banda uns coneixements pràctics de caràcter metodològic per tal que l'estudiant ja els pugui començar a utilitzar. Al llarg del curs es tractarà d'arxius, biblioteques i centres de documentació, de la tipologia de les fonts documentals, la problemàtica del seu tractament i interpretació, documentació de caràcter figuratiu amb missatges amb un fort contingut simbòlic relacionat amb l'exercici del poder (com són la numismàtica, la sigil·lografia, l'heràldica o la vexil·lologia), la perspectiva de gènere en la història, i l'elaboració de genealogies i l'estudi de l'anomenada microhistòria familiar. També es preparen activitats relacionades paral·leles, de les que s'informarà a l'estudiant a principi de curs.

Competències

Arqueologia

- Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Utilitzar els principals mètodes, tècniques i instruments d'anàlisi en arqueologia.

Història

- Aplicar els principals mètodes, tècniques i instruments de l'anàlisi històrica.
- Aplicar mètodes i tècniques propis d'altres ciències socials.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar les principals tendències historiogràfiques i analitzar-ne críticament el desenvolupament.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar els principals mètodes, tècniques i instruments de l'anàlisi històrica.
2. Aplicar les habilitats necessàries per valorar i divulgar el coneixement històric.
3. Aplicar les tècniques i els instruments d'anàlisi adequats als casos d'estudi.
4. Aplicar les tècniques que permeten una comprensió ràpida i global del text llatí.
5. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
6. Comunicar-se tant oralment com per escrit en l'idioma propi o en una tercera llengua utilitzant la terminologia i les tècniques pròpies de la historiografia.
7. Dominar la metodologia del treball paleogràfic per a les diferents etapes històriques.
8. Dominar les principals tècniques de la recerca històrica.
9. Establir protocols de recerca per a projectes de recerca originals.
10. Explicar els continguts i les característiques de les obres llegides en traducció.
11. Fer servir els principals mètodes i tècniques propis de la diplomàtica.
12. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
13. Interpretar textos històrics en relació amb els contextos arqueològics.
14. Llegir i interpretar adequadament manuscrits, inscripcions i diplomes de l'antiguitat, de l'Edat Mitjana, Moderna i Contemporània.
15. Llegir textos històrics escrits en suports diversos.
16. Organitzar i planificar la cerca d'informació històrica.
17. Presentar treballs en formats ajustats a les demandes i els estils personals, tant individuals com en grup petit.
18. Reduir al nostre calendari actual els còmputos cronològics d'època antiga i medieval.
19. Reflexionar sobre el treball propi i el de l'entorn immediat amb intenció de millorar-los de manera continuada.
20. Regestar el contingut dels diplomes i alhora ser competent en l'edició crítica d'aquests.
21. Resoldre problemes de manera autònoma.
22. Utilitzar correctament el lèxic específic de la història.
23. Utilitzar els instruments de recopilació d'informació tals com catàlegs bibliogràfics, inventaris d'arxiu i referències electròniques.
24. Utilitzar els recursos informàtics propis de l'àmbit d'estudi de la història.
25. Utilitzar per a l'anàlisi històrica els mètodes i tècniques de l'economia.

26. Utilitzar per a l'anàlisi històrica els mètodes i tècniques de la demografia.
27. Utilitzar per a l'anàlisi històrica els mètodes i tècniques de la sociologia.

Continguts

1. Arxivística
2. Estudi i anàlisi de documentació històrica
3. Representacions iconogràfiques i la simbòlica del poder.
4. La perspectiva de gènere en la història
5. Genealogia i microhistòria familiar

Metodologia

L'assignatura té una part de continguts, que s'exposarà principalment al llarg de les classes presencials, i una part pràctica, que inclourà tant exercicis de caràcter tècnic com de recerca documental. Atès que els coneixements adquirits resultat de la recerca s'exposaran mitjançant treballs escrits com en exposicions orals, serà necessari un correcte domini de l'expressió escrita i oral, ja que també constitueix part essencial de la formació de tot historiador. Al llarg del semestre es faran visites puntuals a arxius, biblioteques i altres centres de recerca que el professor o professora especificarà a començament de curs.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes Teoriques i pràctiques d'aula	54	2,16	2, 6, 8, 12, 16, 23, 24, 25, 26, 27
Tipus: Supervisades			
Tutories	15	0,6	2, 6, 8, 12, 16, 23, 24, 25, 26, 27
Tipus: Autònomes			
Autònomes	75	3	2, 6, 8, 12, 16, 23, 24, 25, 26, 27

Avaluació

Proves escrites: Hi haurà dues proves escrites al llarg del curs, que versaran sobre el temari de l'assignatura, valorables en 6 punts sobre 10.

Treball de l'assignatura: Hi haurà un treball de l'assignatura valorable en 3 punts sobre 10.

Participació activa i exposicions orals a classe: valorable en 1 punt sobre 10.

És important l'assistència tant a classe així com a totes les activitats externes programades.

La reevaluació de l'assignatura es farà segons normativa general de la UAB.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exposicions orals, participació activa a classe	10 %	1	0,04	1, 2, 3, 5, 6, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27
Proves escrites teoria	60 %	3	0,12	1, 2, 3, 5, 6, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27
Treball de l'assignatura	30 %	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27

Bibliografia

1. Corominas, Joan: *Onomasticon Cataloniae*, Ed. Curial, Barcelona 1989-1997.
2. *Nomenclàtor oficial de toponímia major de Catalunya*. Generalitat de Catalunya; Institut Cartogràfic de Catalunya. IEC, 2ª ed. 2009.
3. *Pesos, mides i mesures dels Pisos Catalans*. Ed. Curial, Barcelona 1990.
3. Corbella, Jacint: *Història de la medicina catalana*, vols. 1 i 2, Barcelona 2016-2017.
4. Calbet, J.M. - Escudé, M.M.: *Història de la medicina*, P.P.U., Barcelona 2009.
5. Botet i Sisó, Joaquim: *Les monedes catalanes: estudi y descripció de les monedes carolingies, comtals, senyoriales, reials y locals propries de Catalunya*, IEC, Barcelona 1908-1911.
6. Crusafont, M.: *Història de la moneda catalana*. C.G. Barcelona 1986.
7. Vilarrubias Solanes, Felio: *La forma y el ser en el protocolo, ceremonial, heràldica y vexilología*. Universidad de Oviedo. Oviedo, 2003.
8. Sagarra i de Siscar, Ferran de: *Sigil-lografia catalana: inventari, descripció i estudi dels segells de Catalunya*. IEC, Barcelona. 1916-1932.
9. Riquer, M. de: *Heràldica catalana*. Ed. Quaderns Crema, Barcelona 1983.
10. Tamayo, Alberto: *Archivística, diplomática y sigilografía*. Ed. Cátedra, Madrid 1996.
11. Cruz Mundet, José Ramon: *Manual de archivística*. Ed. Fundación German Sánchez Rupérez, 5ª ed. Madrid 2003.
12. *Manual d'Arxivística i gestió documental*, Ed. Associació d'arxiviers de Catalunya, Barcelona 2009.
13. Fluvià i Escorsa, Armand de: *Qui eren els meus avantpassats. Nou manual de genealogia*. Institució Catalana de Genealogia i Heràldica, Barcelona 2012.
14. Salazar y Acha, Jaime de: *Manual de genealogía española*. Hidalguía, Madrid 2006
15. Hey, D (ed.): *Oxford companion to local and family history*. O.U.P. Oxford 2008.
16. Sánchez Arcilla-Bernal, J.: *Compendio de historia del derecho*. Ed. Dykinson, Madrid 2009.
17. Todorov, T.: *Los abusos de la memoria*, Barcelona 2000.
18. Pasamar, G.: *Ha estallado la memoria*, Madrid 2015.